

Tijdelijk defilé

WOII Veteranen (1940 – 1945)

Historische Context:

De Duitse inval in Polen op 1 september 1939 markeerde het begin van de Tweede Wereldoorlog op het Europese continent. Het leidde tot een grootschalig conflict dat werd uitgevochten tussen twee allianties: de asmogendheden en de geallieerden. Waarbij de kern van de asmogendheden werd gevormd door Duitsland, Italië en Japan. De geallieerden bestonden daarentegen onder andere uit Groot-Brittannië, de Verenigde Staten, de Sovjet-Unie en Canada. Deze Canadezen raakten in 1943 definitief betrokken bij het conflict in Europa, tijdens de invasie van Sicilië. Vanuit daar zijn Canadese troepen ingezet bij de verdere bevrijding van Italië. Daarnaast waren de Canadezen ook betrokken bij de invasie op de stranden van Normandië op 6 juni 1944, waar ze aan land kwamen op *Juno Beach*. Ondanks de zware verliezen weten de Canadezen verder door te stoten in Frankrijk dan de Amerikanen en Britten tot voorheen was gelukt. Op 16 augustus 1944 weten de Canadezen te hergroeperen met de Amerikanen en de Britten, waarna in september Antwerpen wordt bevrijd.

Vanuit Antwerpen trekken de Canadezen door naar Nederland, waar ze een centrale rol spelen in de bevrijding van Nederland. Zo hebben de Canadezen een belangrijke rol gespeeld bij de Slag om de Schelde. Dankzij deze overwinning, waarbij meer dan 6000 Canadezen zijn omgekomen of gewond zijn geraakt, konden de geallieerden die na D-Day in andere delen van Europa verbleven bevoorraad blijven worden. Nadat Zuid-Nederland eind 1944 al was bevrijd, kon vanaf het voorjaar in 1945 een begin worden gemaakt aan de bevrijding van de rest van Nederland. Zo weten de Canadezen het noorden, oosten en westen van Nederland te bevrijden. Ze moesten hier echter nog enkele felle gevechten voor leveren, zoals de Slag om Otterlo en de gevechten in en rondom Groningen. Daarnaast waren de Canadezen ook betrokken bij de voedseldroppings in het westelijk gedeelte van Nederland tijdens de Hongerwinter (*Operation Manna*). Daarnaast was de Canadese generaal Foulkes verantwoordelijk voor de onderhandelingen met de Duitse generaal Blaskowitz over de voorwaarde van overgave die plaatsvonden in Hotel de Wereld in Wageningen. Ook speelden de Canadezen een cruciale rol in de voedseltransporten die vanaf begin mei worden opgezet om het westen van Nederland van voedsel te voorzien, als gevolg van de Hongerwinter (Operatie Faust).

Ook de Britten hebben een significante rol gespeeld op de Nederlandse bodem ten tijde van de oorlog. Van september 1944 tot april 1945 waren ze direct betrokken bij de bevrijding van bijna alle delen van Nederland. Zo waren de Britten betrokken bij operatie *Market Garden*, wat het beginpunt markeerde van de Britse aanwezigheid voor de bevrijding van Nederland. Deze operatie had als doel om de geallieerden te laten oprukken naar Duitsland. Onder andere de *British 1st Airborne Division* landden op het platteland rondom Arnhem en ze weten op te rukken in Noord-Brabant en Gelderland. Enkele dagen later raakten de geallieerden echter in de problemen. Zo wordt de *1st Airborne Division* teruggedrongen naar Oosterbeek en raakt het *2nd Parachute Battalion* omsingeld in Arnhem, waarna ze zich na enkele dagen overgeven. Operatie *Market Garden* liep helaas uit op een mislukking. Als gevolg hiervan vond de Slag om Overloon plaats, waarbij de geallieerden zich opnieuw klaarmaakten voor een opmars richting Duitsland. Op 12 oktober 1944 wist een Britse troepenmacht van liefst 90.000 militairen Overloon in te nemen. De Britten namen nog deel aan enkele andere grote operaties, die als doel hadden om de aanvoerroutes vanuit Antwerpen veilig te stellen, waarbij de Duitsers tot over de Maas moesten worden teruggedrongen. Op 3 december 1944 wisten de geallieerden dit te realiseren en was Zuid-Nederland voor het grootste gedeelte bevrijd. Nadat de geallieerden in de winter tot stilstand waren gebracht, werd operatie *Veritable* (ook bekend als de Slag om het Reichswald) gestart. Deze enorme samenwerking tussen Britse, Canadese en Amerikaanse zorgde ervoor dat de Duitsers vanaf maart 1945 werden teruggedrongen, waarna een begin gemaakt kon worden aan de rest van de bevrijding. Op 4 mei 1945 is de oorlog in Nederland voorbij, waarna een dag later koningin Wilhelmina en prins Bernhard de bevrijding via radiotoespraken bekend maken.

Bronnen:

- <https://www.thecanadianencyclopedia.ca/en/article/second-world-war-wwii>
- https://www.warmuseum.ca/cwm/exhibitions/newspapers/operations/netherlands_e.html

- <https://www.liberationroute.com/nl/stories/123/battle-of-the-scheldt>
- http://loe.niod.knaw.nl/grijswaarden/De-Jong_Koninkrijk_deel-02_Neutraal_zw.pdf
- https://www.holland.com/be_nl/toerisme/holland-stories/bevrijdingsroute/hoe-groot-brittannie-hielp-om-nederland-te-bevrijden.htm
- <https://www.liberationroute.com/nl/pois/502/the-battle-of-otterlo>
- <https://www.niod.nl/nl/veelgestelde-vragen/omgekomen-tijdens-de-bevrijding-van-nederland-cijfers>

Indië (1945 – 1949)

Historische Context:

Ten tijde van de Tweede Wereldoorlog raakte Nederland haar koloniale gezag over Nederlands-Indië kwijt nadat de Japanners het gebied hadden veroverd. Twee dagen na de Japanse capitulatie riepen de Indonesische leiders Soekarno en Hatta de onafhankelijke Republiek Indonesië uit. Als reactie hierop besloot Nederland een poging tot herstel van het gezag door middel van militaire middelen, met als doel om een geleidelijk dekolonisatieproces onder Nederlandse leiding af te dwingen. Tijdens deze strijd (1945 – 1949) werden ruim 200.000 militairen ingezet, waar na jaren van strijd en onderhandelingen op 27 december 1949 de soevereiniteit over vrijwel de gehele Indonesische archipel werd overgedragen aan Indonesië. Ongeveer 6.000 militairen in dienst van het Koninkrijk der Nederlanden zijn om het leven gekomen.

Het conflict kan grofweg opgedeeld worden in twee delen: de periode 1945-1947 en de periode 1947-1949. De eerste periode werd voornamelijk gekenmerkt door confrontaties bij kleine bruggenhoofden die de Britten hadden overgenomen na de Japanse capitulatie en die de Nederlanders langzaam overnamen. In de tussentijd werden tienduizenden dienstplichtigen vanuit Nederland naar Indië verscheept om de troepen te ondersteunen. Met het Akkoord van Linggadjati (1946) leek het conflict beslecht te worden via de politieke weg. Omdat de beide partijen echter verschillende conclusies uit dit akkoord hadden getrokken, besloot Nederland tot een militair offensief: De Eerste Politonele Actie (21 juli – 5 augustus 1947). Dit militaire offensief leidde tot flinke Nederlandse overwinningen. De Indonesische troepen (TNI) trokken zich terug, maar waren nog niet verslagen.

Het conflict veranderde langzaam in een harde guerrillaoorlog, waarbij Nederlandse troepen steeds vaker het doelwit werden van aanslagen of hinderlagen opgezet door de TNI. Nadat de wapenstilstand die werd getekend in januari 1948 niet werd gerespecteerd, volgde De Tweede Politonele Actie. In het begin leek deze militaire operatie succesvol, maar de TNI intensiverde de guerrillastrijd en bracht het de Nederlandse troepen grote verliezen toe. Tegelijkertijd ontstond op het wereldtoneel, onder leiding van de Verenigde Staten, een toenemende steun voor de Republiek Indonesië. Deze twee ontwikkelingen samengenomen heeft Nederland doen besluiten om op 27 december de soevereiniteit over vrijwel de gehele archipel over te dragen aan Indonesië.

Bronnen:

- <https://www.nlveteraneninstituut.nl/missie/nederlands-indie/>
- <https://www.defensie.nl/onderwerpen/tijdlijn-militaire-geschiedenis/1945-1949-van-nederlands-indie-naar-indonesie>

Nieuw-Guinea (1950 – 1962)

Historische Context:

Vanaf 27 december 1949 kreeg Indonesië haar onafhankelijkheid, maar bleef het westelijke deel van Nieuw-Guinea voorlopig nog onder het bewind van Nederland staan. Het grotendeels onontgonnen gebied diende in eerste instantie als een vestigingsgebied voor Indische Nederlanders die niet in het nieuwe Indonesië wilden blijven, maar ook niet helemaal welkom waren in Nederland. Nieuw-Guinea werd bewoond door Papoea's, die als sterk onderontwikkeld werden gezien. Nederland vond hier haar rechtvaardiging in voor het blijven bezetten van Nieuw-Guinea: de Papoea's opleiden voor zelfbeschikking. Na enige tijd zouden de Papoea's zelf moeten beslissen of ze zich bij Indonesië wilden

aansluiten. De nieuwe leider van Indonesië Soekarno voelde zich bedrogen, hem was immers in 1949 verteld dat er na een jaar over de situatie in Nieuw-Guinea gesproken kon worden. Nederland besloot echter al in 1950 tijdens de Nieuw-Guinea Conferentie dat het vast bleef houden aan het bezit van Nieuw-Guinea. Hieruit volgde tussen 1950 en 1962 een periode van toenemende vijandelijkheden tussen Nederland en Indonesië. Vanaf 1958 nam de Indonesische dreiging sterk toe, waardoor Nederland haar troepensterkte tot 10.000 militairen opvoerde. Vanaf 1962 ontstonden er regelmatig gevechten door infiltraties van duizenden Indonesische militairen via parachutes. Medio 1962 werd duidelijk dat Indonesië een grote invasie aan het voorbereiden was. Nederland kon echter niet op steun rekenen van haar bondgenoten, waardoor het gebied in oktober 1962 werd overgedragen aan de Verenigde Naties. Uiteindelijk zijn er ongeveer 30.000 Nederlandse militairen ingezet in de periode 1950-1962, waarbij 100 militairen het leven hebben gelaten.

30.000 ingezette Nederlandse militairen – 100 omgekomen Nederlandse militairen – 31 dapperheidsonderscheidingen.

Bronnen:

- <https://anderetijden.nl/aflevering/554/Het-einde-van-Nieuw-Guinea-een-prins-in-de-wereldpolitiek>
- https://www.nlveteraneninstituut.nl/missie/nieuw-guinea/?gclid=CjwKCAjw4sLVBRAIEiwASbIR-31ykE4ZMcnUI9v6QzStEYNcDgZFHkkJGpR-6lhlemCjXkGxg4AmxoCNROQAvD_BwE

Korea (1950 – 1954)

Historische Context:

In juni 1950 viel Noord-Korea onverwachts Zuid-Korea binnen en werd een groot deel van het zuidelijk Koreaanse Schiereiland overgenomen. In dit conflict werd Noord-Korea gesteund door haar communistische bondgenoten de Volksrepubliek China en de Sovjet-Unie. Als reactie op deze invasie ontwikkelde de Verenigde Naties een resolutie om Zuid-Korea militaire bijstand te kunnen bieden. Nederland nam deel aan deze VN-troepenmacht, die werd geleid door de Amerikanen, door middel van een bataljon infanterie en een marineschip.

Rol Nederland:

In eerste instantie leverde Nederland alleen marineschepen aan de VN-operatie, waarbij de torpedobootjager Hr. Ms. Evertsen vanaf 20 juli als eerste vaartuig deelnam aan de operatie. Uiteindelijk hebben in totaal 6 verschillende marineschepen opeenvolgend gediend in Korea. Zij voerden patrouilles uit en escorteerden Amerikaanse of Britse vliegdekschepen. Een andere taak die de Nederlandse marine uitvoerde was het beschermen van de aanvoerlijnen voor de VN-troepen. Daarnaast namen zij vanuit zee vijandelijke troepen, spoorwegen en bruggen die zich achter het front bevonden onder vuur. Tot aan december 1954 opereerden de Nederlandse marineschepen rondom het Koreaanse Schiereiland.

Naast een maritieme bijdrage leverde Nederland ook grondtroepen in de vorm van een infanteriebataljon: het Nederlands Detachement Verenigde Naties (NDVN). De Koreaoorlog was immers voornamelijk een grondoorlog. Nederlandse steun door middel grondtroepen kwam voornamelijk tot stand vanwege de Amerikaanse druk die werd uitgevoerd op het Nederlandse kabinet, aangezien zij eerst niet bereid waren om grondtroepen te leveren. Het NDVN bestond uit vrijwilligers en werd vanaf december 1950 ingezet als onderdeel van het Amerikaanse 38th Regiment. Aan het front hadden de soldaten meerdere taken, bijvoorbeeld het lopen van patrouilles en het innemen of beschermen van belangrijke locaties. Deze taken leidde regelmatig tot zware gevechten.

1.635 dagen – 4.748 uitgezonden Nederlandse militairen – 122 omgekomen Nederlandse militairen.

Bronnen:

- <https://www.nlveteraneninstituut.nl/missie/korea-oorlog/>
- <https://www.defensie.nl/binaries/defensie/documenten/brochures/2021/03/03/korea-oorlog/deKorea-oorlog.pdf>

UNIFIL (1979 – 1985)

Historische Context:

Met het uitroepen van de onafhankelijke staat Israël in 1948 vielen meerdere Arabische staten deze nieuwgeboren staat aan. Vele Palestijnen sloegen voor het geweld op de vlucht naar onder andere het voornamelijk christelijke Libanon. Er ontstonden grote verschillen in welvaart tussen de welvarende christenen en een groeiende groep sjiieten en soennieten, bij wie sociale voorzieningen vaak ontbraken. Mede door deze ontwikkelingen groeide het Arabisch nationalisme, wat wordt gekenmerkt door het samenbrengen en verenigen van de Arabische volkeren, waarbij een sterk antiwesters sentiment heerst. Libanon raakte steeds meer betrokken in het groeiende conflict tussen Israël en de Arabische nationalisten. Zo opende de *Palestine Liberation Organization* (PLO) bijvoorbeeld een hoofdkwartier in Beiroet in 1972, waarbij de situatie escaleerde nadat in 1978 burgers slachtoffer werden van een door de PLO gecoördineerde aanval op een Israëlische bus, waarna Israël besloot het land binnen te vallen. Op 19 maart 1978 werd daarom resolutie 425 opgesteld. De vredesmissie UNIFIL werd richting Libanon gestuurd met de volgende taken: toezien op een wapenstilstand en het terugtrekken van Israël uit Libanon, het herstellen van de internationale vrede en veiligheid en het herstellen van de Libanese soevereiniteit en onafhankelijkheid.

Rol Nederland:

Vanaf februari 1979 nam Nederland deel aan UNIFIL met een *Dutch Infantry Battalion* (Dutchbatt). De primaire taak van Dutchbatt was, naast het beveiligen en bezetten, het bewaken van de vrede in een toegewezen sector in het zuiden van Libanon. De situatie kon echter niet op korte termijn verbeterd worden, waardoor Dutchbatt werd omgezet naar een *Dutch Infantry Company* (Dutchcoy). Uiteindelijk vertrokken de laatste Nederlandse UNIFIL-soldaten eind oktober 1985 uit Libanon.

4 missies – 9.831 ingezette Nederlandse blauwhelmen – 9 omkomen Nederlandse militairen.

Bronnen:

- <https://www.defensie.nl/onderwerpen/historische-missies/missie-overzicht/1979/united-nations-interim-force-in-lebanon-unifil/nederlands-aandeel>
- <https://www.nlveteraneninstituut.nl/missie/libanon/>

Moderne Uitzendingen

Joegoslavië:

Historische context:

De VN-Veilighedsraad besloot op 21 februari 1992 met resolutie 743 tot de oprichting van de *United Nations Protection Force* (UNPROFOR) om het conflict in voormalig-Joegoslavië tot bedaren te brengen. UNPROFOR bestond uit 3 onderdelen: een militair-, een civiel- en een politiecomponent. Deze vredesmacht had als taak om het staakt-het-vuren, dat werd afgekondigd in januari 1992, te handhaven en toe te zien op de demilitarisering van de door Kroatische Serviërs veroverde gebieden. Bovendien had UNPROFOR ook de taak om een veilige terugkeer te realiseren voor vluchtelingen en ontheemden als gevolg van het conflict.

Rol Nederland:

Nederland had onder andere een Verbindingsbataljon (1 (NL) UN SIGNAL battalion) van de Koninklijke Landmacht van 1992 tot 1994 actief in het gebied. Daarnaast werkten Nederland samen met België van 1992 tot 1995 in een Transportbataljon [1(NL/BE) VN Tbat] gestationeerd in Busovaca en Vitez. Ook werd er een Infanteriebataljon (Dutchbat) van de Luchtmobiele Brigade van de Koninklijke Landmacht tussen 1994 en 1995 ingezet in en rondom Srebrenica. Dit bataljon werd ondersteunt door

het [1 (NL) UN Support Command), wat dient als een logistieke eenheid, in Lukavac. Vanuit de Koninklijke Luchtmacht werd een helikopterdetachement richting voormalig-Joegoslavië gestuurd. Tot slot heeft Nederland verschillende bijdragen aan het UNPROFOR-hoofdkwartier in verschillende plaatsen en het BH-commando in Kiseljak geleverd. Omdat Kroatië weigerde het inmiddels afgelopen mandaat (die verliep op 31 maart 1995) te verlengen, stelde de Veiligheidsraad drie afzonderlijke missies op. Nederland was onderdeel van UNPROFOR in Bosnië-Herzegovina in samenwerking met Frankrijk en Groot-Brittannië. Alle drie de landen spraken de wens uit om de slagkracht van UNPROFOR te vergroten, waarop akkoord werd gegeven door de Veiligheidsraad, waardoor in juli en augustus een zwaarbewapende Rapid Reaction Force (RRF) arriveerde. Vanuit Nederland werd een versterkte mortiecompagnie van het Korps Mariniers en een mortieropsporingsradareenheid van de landmacht geleverd. UNPROFOR werd echter op 20 december 1995 al vervangen door een NAVO-implementatiemacht (IFOR), omdat Kroatië en de Moslim-Kroatische Federatie (MKF) een succesvol offensief lanceerden en het Bosnisch-Servische leger werd getroffen door zware NAVO-bombardementen. Daarnaast sloten de strijdende partijen onder druk van de VS op 14 oktober een staakt-het-vuren, wat uiteindelijk resulteerde in een vredesakkoord van Parijs op 14 december 1995.

Naast Bosnië waren er ook in Kosovo Nederlandse soldaten actief. In Kosovo kwamen Kosovaren van Albanese afkomst in opstand tegen de Servische onderdrukking, waarop de Serviërs grof geweld tegen de burger van Albanese afkomst inzetten. Door een toenemende escalatie, schending van mensenrechten en het in gevaar brengen van de veiligheid van de Balkan besloot de NAVO over te gaan tot militair ingrijpen. De NAVO-vredesmacht KFOR werd in het leven geroepen. Al in 1998 was Nederland militair betrokken in het gebied, aangezien ze deelnam aan waarnemings- en beschermingsmissies in Macedonië en Albanië. Bij de latere gevechten die KFOR in het gebied heeft gevoerd, heeft Nederland een significante bijdrage geleverd.

Bronnen:

- <https://www.defensie.nl/onderwerpen/historische-missies/missie-overzicht/1992/united-nations-protection-force-unprofor-en-de-united-nations-peace-forces-unpf/nederlands-aandeel>
- <https://www.nlveteraneninstituut.nl/missie/libanon/>
- <https://www.defensie.nl/onderwerpen/historische-missies/missie-overzicht/1999/kosovo-force-1999---2000-kfor/nederlands-aandeel>
- <https://www.defensie.nl/downloads/brochures/2009/05/01/kosovo-force-1999-2000-kfor-2>

Irak:

Historische context:

Nadat in 1991 de Sovjet-Unie uiteen was gevallen en de Koude Oorlog daarmee tot haar eind kwam, diende zich al vrij snel een groot nieuw conflict voor de Verenigde Naties aan: De Golfoorlog. Onder het bevel van de dictator Saddam Hoessein trokken Irakese troepen op 2 augustus 1990 Koeweit binnen. De Amerikaanse president George Bush bracht een internationale coalitie bijeen, met toestemming van de Verenigde Naties, die Koeweit te hulp schoot. Begin 1991 waren de Irakese troepen uit Koeweit verdreven. De Irakezen werkten echter de opgelegde wapeninspecties van de Verenigde Naties tegen, waarna de Amerikanen als reactie hierop in 2003 direct Irak binnenvielen. Zonder de toestemming van de VN in de vorm van een mandaat werd het Saddam-regime in 2003 ten val gebracht. Als gevolg hiervan werd via de Verenigde Naties een internationale stabilisatiemacht opgericht: *Stabilisation Force Iraq* (SFIR).

Nederlandse bijdrage:

De Nederlandse bijdrage tijdens de Golfoorlog bleef enigszins beperkt met de inzet van fregatten in de Perzische Golf en luchtverdedigingseenheden richting Zuid-Turkije en Israël. Nederland nam niet deel aan de gevechtsoperaties. Vanaf 2003 werden er opnieuw Nederlandse militairen naar Irak uitgezonden. De Nederlandse bijdrage aan SFIR bestond uit een mariniersbataljon, versterkt door een

geniecompagnie, een helikopterdetachement en een veldhospitaal. De primaire taak van de Nederlandse militairen bestond uit de orde handhaven in Zuid-Irak, het herstellen van openbare voorzieningen en ondersteuning bieden bij het opbouwen van Irakese veiligheidsorganisaties. Begin 2004 werden de mariniers afgelost door een landmacht-bataljon. De veiligheidssituatie verslechterde daarentegen flink, waardoor de Nederlandse militairen steeds vaker bij gewapende conflicten betrokken raakten. Als gevolg hiervan zijn twee Nederlandse militairen om het leven gekomen door gepleegde aanslagen. Vanaf maart 2005 werd de gebiedsverantwoordelijkheid overgedragen aan Groot-Brittannië.

Nederland keerde terug op Irakese bodem vanaf 2014 om de Irakezen en de Koerden ondersteuning te bieden in hun strijd tegen de Islamitische Staat (IS). De Nederlandse bijdrage bestond uit een deelname aan twee missies van de internationale coalitie *Air Task Force Middle East* (ATF ME) en *Capacity Building Mission Iraq* (CBMI). Voor ATF ME werden zes F-16's vanuit Jordanië ingezet om troepen op de grond te ondersteunen en werden strategische IS-doelen zoals logistieke opslagplaatsen en wapendepots aangevallen. Voor de missie CBMI werden tientallen Nederlandse militairen in het noorden van Irak gepositioneerd, namelijk in Erbil. Deze missie bestond uit het faciliteren van trainingen om de militaire capaciteit van Irakese en Koerdische strijdkrachten te verhogen. Daarnaast adviseerden en trinden de Nederlandse *special operations forces* diezelfde strijdkrachten voor, tijdens en na gevechtssituaties. Vanwege de COVID-19 pandemie werden vanaf april 2020 deze trainingsmissies stopgezet.

11 missies | 17.000 ingezette Nederlandse militairen | 2 omgekomen Nederlandse militairen.

Bronnen:

- <https://www.defensie.nl/binaries/defensie/documenten/publicaties/2014/06/27/stabilisatie-n-force-iraq/HCKL10KCT-PARpdf-sfir.pdf>
- <https://www.defensie.nl/onderwerpen/historische-missies/missie-overzicht/2003/inzet-in-irak/nederlands-aandeel>
- <https://www.nlveteraneninstituut.nl/missie/irak/>

Afghanistan:

Historische context:

Op 9 september 2001 voerde Al Qaida aanslagen uit op Amerikaanse bodem met gekaapte vliegtuigen in New York en Washington. De Amerikanen beriepen zich op hun recht van zelfbescherming en vielen eind 2001 in samenwerking met de Britten en Australiërs het Taliban-regime in Afghanistan aan, dat onderdak bood aan Al Qaida-leden. Deze inval, operatie *Enduring Freedom* genaamd, bracht het Taliban-regime ten val, maar het lukte Al Qaida om vanuit verschillende delen in Afghanistan de strijd voort te zetten.

Rol Nederland:

De Nederlandse bijdrage aan *Enduring Freedom* bestond tussen 2002 en 2006 door het leveren en patrouille- en transportvliegtuigen, verschillende F-16's, een tankvliegtuig en meerdere fregatten en onderzeeboten. Daarnaast was in het zuiden van de provincie Kandahar een taakgroep bestaande uit leden van het Korps Commandotroepen, aangevuld met leden van het Korps Mariniers, actief. Deze zogenoemde *Special Operations Task Group Afghanistan* was uitgerust met de taak van verkenningen uitvoeren en het vergaren van inlichtingen. Daarnaast droeg Nederland vanaf 2002 ook bij aan de door de NAVO geleide vredesmacht *International Security Assistance Force* (ISAF) met ongeveer 200 militairen. Deze vredesmacht had de taak om de wederopbouw van Afghanistan te steunen. Omdat de veiligheidssituatie in Afghanistan niet stabiel bleef, werd het NAVO-mandaat langzaam verlengd tot in heel Afghanistan. Nederland leverde in de periode 2004-2006 een aantal luchtmacht-eenheden, een Provinciale Reconstructie Team en in september 2005 een mariniersbataljon tijdens de Afghaanse verkiezingen.

Vanaf april 2006 stuurde de Nederlandse regering een *Deployment Task Force* naar Afghanistan om twee kampen in Uruzgan te bouwen. De *Task Force Uruzgan* (TFU) was hier van augustus 2006 tot augustus 2010 actief. Behalve de TFU bestond er daarnaast ook de Nederlandse *Air Task Force* waar de Nederlandse F-16's, transportvliegtuigen en transport- en gevechtshelikopters werden ondergebracht. De missie in Uruzgan leek in het begin rustig te verlopen, maar vanaf 2007 namen de gevechten toe en veranderde het langzaam in een vechtmisssie. Als gevolg hiervan zijn 19 Nederlandse militairen om het leven gekomen, waardoor in totaal 25 soldaten in Afghanistan zijn omgekomen. Halverwege 2010 zorgde een *Redeployment Task Force* voor het terugbrengen van het Nederlandse materieel uit Afghanistan, waarna defensie via een Politie Trainingsmissie in Kunduz actief bleef. Daarnaast bleef het deelnemen aan de internationale hoofdkwartieren en bleef het al aanwezige F-16's nog actief.

De Nederlandse activiteiten namen vanaf dat moment meer een vorm van adviseren, trainen en ondersteuning bij de opbouw van Afghanistan aan. Zo nam Nederland vanaf 1 januari 2015 tot eind juni 2021 deel aan de NAVO-missie *Resolute Support*, waarbij het de doelstelling had om de Afghaanse politie en het Afghaanse leger verder op te bouwen. Dit moest resulteren in een volledig zelfstandig functionerend apparaat dat de veiligheid in het land kon handhaven. Onder andere adviseurs, medisch personeel, een logistieke eenheid, een transporteenheid en stafofficieren van in totaal 150 militairen namen hieraan deel. Ook de Nederlandse *special forces* begeleidden van 2018 tot 2021 een speciale Afghaanse eenheid, in samenwerking met de Duitsers. Nadat de Verenigde Staten en de Taliban tot een overeenstemming waren gekomen dat de Amerikaanse- en NAVO-troepen Afghanistan zouden verlaten, liepen de spanningen sterk op. Als reactie hierop stuurde Nederland een detachement van 80 man om de terugtrekkende Nederlandse militairen te beveiligen. Eind juni 2021 waren de laatste militairen terug in Nederland en kwam er een eind aan 20 jaar Nederlandse aanwezigheid in Afghanistan. Het is hiermee de langstduurende missie die Nederland tot nu toe heeft uitgevoerd.

4.504 dagen – +/- 29.000 uitgezonden Nederlandse militairen – 25 omgekomen Nederlandse militairen.

Bronnen:

- <https://www.defensie.nl/binaries/defensie/documenten/brochures/2010/03/23/enduring-freedom-2/enduring-freedom-2.pdf>
- <https://www.defensie.nl/downloads/brochures/2010/06/07/international-security-assistance-force-isaf>
- <https://www.nlveteraneninstituut.nl/missie/afghanistan/>

Tijdslijn hoogtepunten:

1. 1940 – 1945: WO II.
2. 1945 – 1949: Indië.
3. 1950 – 1962: Nieuw-Guinea.
4. 1950 – 1954: Korea.
5. 1979 – 1985: UNIFIL.
6. 1992 – 1995: UNPROFOR.
7. 1998 – 2000: KFOR.
8. 2002 – 2021: Afghanistan.